

SCRISORI CĂTRE ION CHELCEA

Cu vreo trei decenii în urmă, pe când lucram în București, am primit într-o zi, în redacția revistei „Magazin Istoric”, vizita profesorului Ion Chelcea. În cele câteva minute ale întrevederii, mi-a povestit mai în amănunt chipul în care a adus la Iași, pentru Muzeul Etnografic pe care îl întemeiase la Universitate, biblioteca de folclor a lui Artur Gorovei, în zilele premergătoare plecării în refugiul ardelean, în martie 1944. La plecare, mi-a lăsat, într-un plic albastru, cele cinci scrisori care se publică aici: „Păstrează-le dumneata, probabil mai ai și altele”. În adevăr, de-a lungul timpului am adunat, în original sau în copii, multe scrisori trimise de Artur Gorovei unor prieteni, colaboratori, rude apropiate, gândind că un volum de corespondență emisă de un cărturar ar putea fi cel puțin la fel de interesant ca acela de corespondență primită de el. Probabil că vremea unui asemenea volum nu a venit încă, sau poate că sarcina de a-l alcătui și tipări este menită altcuiva...

(Ștefan S. GOROVEI)

1.

Folticeni, 30 iunie 1945

Stimate Domnule Chelcea,

Din pribegia mea de la Blaj, sunt și eu acuma acasă, mulțumită lui Dumnezeu.

Ați început a aranja Muzeul sau încă nu? Mai am câteva lucruri să vă dau, cu vreo ocazie când veți mai veni pe la mine, căci ar fi riscant să vi le trimet.

Biblioteca Statului¹ în ce hal se găsește? A mai rămas ceva din ea? Dl Gh. Ungureanu este la Iași? Spuneți-i, vă rog, salutări din partea mea, și celorlalți din Bibliotecă; am și pentru dumnealor de dăruit câte ceva.

Îmi pare bine că ne întâlnim și vă salut cu afecțiune.

Artur Gorovei

---

¹ Din context, se vede că este vorba, de fapt, de Arhivele Statului din Iași, unde lucra Gheorghe Ungureanu.

2.

Folticeni, 16 sept[embrie] 1945

Stimate Domnule Chelcea,

Vă mai trimet câte ceva pentru biblioteca Muzeului. Nu v-am dat nici un număr din „Șezătoarea”. Singura colecție completă pe care o am , o rețin la mine, cât voi trăi, iar după moartea mea, va fi a bibliotecii. Deocamdată vă trimet câteva din exemplarele pe care le am în plus; e bine să fie și acestea măcar acuma.

Din „Șezătoarea” trimet vol. XI, XIX, XX, XXI și XXV, singurele care le am găsit aruncate în garaj.

Vă doresc succes în toate și vă salut cu prietenie, dorind mult să vă văd.

Al Dv devotat

Artur Gorovei

3.

Folticeni, 9 ianuar 1946

Stimate Domnule Chelcea,

Domnișoara Drăgușanu a avut gentileța să-mi aducă scrisoarea Dv, care mi-a făcut mare mulțămire, văzând că nu m-ați uitat.

Mai am câteva cărți destinate pentru Muzeu, dar vă rog să le mai așteptați, căci mai am ceva de lucrat cu ele, și în vacanța de Paști voi ruga pe Domnișoara să vi le aducă. Sunt cărți din Ardeal, necunoscute la noi.

În Iași este fiul meu mai mare, Mircea². Locuiește foarte aproape de Dv, str. Carol 41. Dacă ați avea ocazia să-l vedeți și să-i propuneți să vie să viziteze Muzeul, mi-ați face mare plăcere.

---

² Mircea Gorovei (1894-1979), fiul mai mare al lui Artur Gorovei, lucra atunci în Iași, la o firmă de comercializare a produselor petroliere.

Profit de ocazie pentru a vă ruga să primiți sincere felicitări pentru anul nou, care a început, și să primiți cele mai bune salutări din partea devotatului Dv!

Artur Gorovei

4³.

Folticeni, 27 feb[ruarie]⁴

Stimate Domnule Chelcea,

Am primit cartea lui Boutière, pe care ați binevoit a mi-o restitui, și pe care v-o dădusem din nebagare de samă, cum și scrisoarea din 29 mart.

Pentru informațiile ce-mi cereți, voi căuta să vă satisfac.

În Societatea de folklor din București sunt și eu membru de onoare. Sper să mă duc și eu la București, în cursul lunii mai.

Mi-a părut rău că nu am putut să vă văd în Iași, ca să vă zic creștinescul: Hristos a înviat!

În București, voi locui la nepoata mea, Mya căpitan Mihuleac, în str. Barbu Văcărescu 33. Mya este fiica lui Mircea.

Cu cele mai distinse salutări,

Artur Gorovei

5.

Folticeni, 23 iunie 1948

Stimate Domnule Chelcea,

Mai întâi sincere felicitări pentru că ați fost reintegrat în funcția frumoasă, din care ați fost comprimat.

---

³ Carte poștală adresată „Domnului // Ion Chelcea // conferențiar de etnografie // Iași // la Universitate”. Ștampilele poștei arată **27 aprilie** pentru plecarea din Fălticeni și **29 aprilie** pentru sosirea în Iași.

⁴ Greșit, în loc de *aprilie*, cum arată ștampilele poștale.

Am primit adresa Dv⁵, că se află în bună stare biblioteca pe care am dăruit-o pentru înființarea bibliotecii de folklor și etnografie, despre care aflasem, cu mult regret, că a fost înglobată, împreună cu toată biblioteca Universității, în biblioteca Fundației Ferdinand, ceea ce mă îndemna să cer revocarea donației făcute, deoarece s-au călcat condițiile: am dat cărțile mele unei facultăți a Universității, biblioteca ce trebuie să poarte numele meu, și nu unei biblioteci publice, și mă gândeam să-mi cer cărțile înapoi.

Adresa Dv m-a liniștit, dacă nu cumva se va întâmpla, mai pe urmă, ceea ce am auzit.

Vă mulțămesc pentru vestea ce mi-ați dat.

Îmi permit să Vă rog ceva.

Trebuie să fie, în Iași, la o bibliotecă, o colecție din „Viața Românească”, revistă ce a apărut în Iași, în care am scris și eu, dar mi-am dăruit toată colecția Universității din Cernăuți. În anul 1920 sau următorii, am un articol, nici nu știu cum este intitulat, în care povestesc ororile făcute de doi arendași locuitorilor din satul Buhalnița, mi se pare, din județul Neamț⁶. Nu am nici măcar copia articolului acesta, și tare mi-ar trebui. V-aș ruga să cercetați revista, și de găsiți articolul, puneți pe cineva să-l copieze, și să-mi scrieți cât trebuie să-i plătesc, ca să vă trimit banii prin mandat postal.

Eu am de gând să vin la Iași, dar mă tem că veți fi plecat în vacanță, și nu voi putea să vă văd.

Primiți, vă rog, salutările mele cele mai sincere.

Al Dv devotat,

Artur Gorovei

---

⁵ „Adresa” are data de 12 iunie 1948 și a fost publicată în *Scrisori către Artur Gorovei*, ediție îngrijită și introducere de Maria Luiza Ungureanu, București, 1970, p. 82-83.

⁶ Probabil este vorba de articolul *Comisia de la Buhalnița*, publicat în „Viața Românească”, 1912, nr. 1 și 2.